

23 października br. Rada Ministrów przyjęła projekt nowelizacji ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawy o ochronie baz danych, przedłożony przez ministra kultury i dziedzictwa narodowego.

Zaproponowano regulacje, których celem będzie zniesienie przeszkód uniemożliwiających osobom niewidomym, słabowidzącym i z innymi niepełnosprawnościami dostęp do opublikowanych utworów drukowanych. Łatwiejsza ma być transgraniczna wymiana kopii utworów i innych przedmiotów objętych prawem pokrewnym w odpowiednich dla nich formatach (chodzi np. o druk alfabetem Braille'a, duży druk, książki elektroniczne i książki mówione ze specjalną nawigacją, audiodeskrypcję i transmisje radiowe).

Jak czytamy w komunikacie wydanym po posiedzeniu, respektowanie tych zasad zapewni wdrożenie dyrektywy 2017/1564, której celem jest dostosowanie prawa unijnego do zobowiązań wynikających z „Traktatu z Marrakeszu”, zakładającego ułatwienie dostępu do druku oraz transgranicznej wymiany książek i innych materiałów drukowanych w formatach umożliwiających dostęp do nich osobom niepełnosprawnym na całym świecie. Traktat zobowiązuje też do określenia wyjątków i ograniczeń w odniesieniu do praw autorskich i praw pokrewnych na potrzeby osób z wymienionymi dysfunkcjami w celu zapewnienia transgranicznej wymiany kopii książek w specjalnych formatach między państwami będącymi jego stronami.

Dzięki zmianom wprowadzonym do naszego prawa wszyscy beneficjenci i organizacje o charakterze niezarobkowym zajmujące się zaspokajaniem potrzeb osób ze wskazanymi dysfunkcjami będą mogły powoływać się na obowiązkowy i zharmonizowany wyjątek w prawie autorskim i prawach pokrewnych w obrębie Unii Europejskiej. Ułatwi to transgraniczną wymianę kopii utworów w formatach umożliwiających dostęp do nich osobom niepełnosprawnym. W praktyce chodzi o zwiększenie dostępności np. książek, czasopism, gazet, magazynów, partytur muzycznych i innych materiałów drukowanych, także wydanych w formie dźwiękowej.

Z prowadzonych badań wynika, że dostępność książek w formatach umożliwiających dostęp do nich osobom z niepełnosprawnościami wynosi między 7 a 20 proc. (dane z lat 2011-2013), mimo że technologia cyfrowa znacznie ułatwia publikowanie w formatach odpowiadających ich potrzebom.

Nowe regulacje mają obowiązywać po 14 dniach od daty ich ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

Źródło: KPRM